

2. pkt., og stk. 2. Forslaget indeholder ikke indholdsmæssige ændringer af gældende ret.

Aftalelicensen indebærer, at en bruger, som har indgået aftale om en vis brug af en bestemt art af værker med en organisation, der omfatter en væsentlig del af ophavsmændene til denne art af værker, efter loven har ret til at udnytte andre værker af samme art og på samme måde, selv om ophavsmændene til disse værker ikke repræsenteres af organisationen. Det gælder også udenlandske ophavsmænd. En aftale med en repræsentativ organisation udstrækkes således til også at omfatte værker af samme art, selv om ophavsmændene til disse ikke repræsenteres af organisationen.

Det betyder fx, at en undervisningsinstitution, der indgår aftale med Copydan Tekst & Node om kopiering af litterære værker til undervisningsbrug, har mulighed for at kopiere alle litterære værker, uanset om ophavsmanden repræsenteres af Copydan Tekst & Node.

Aftalelicensordningen giver kun brugeren ret til at benytte værker på den måde og de vilkår, der følger af den indgåede aftale. Det betyder, at en aftalelicens kun kan anvendes inden for de områder, der er fastlagt i de enkelte aftalelicensbestemmelser, jf. § 50, stk. 1, og i aftaler, der er indgået i overensstemmelse med den generelle aftalelicensbestemmelse i forslaget til § 50, stk. 2. Aftaler, som rækker videre end dette, har ikke nogen virkning i forhold til udenforstående rettighedshavere.

I modsætning til den gældende lovs § 50, stk. 2, indeholder forslaget til § 50, stk. 3, ikke en henvisning til de i stk. 1 angivne specifikke aftalelicenser. Baggrunden for dette er, at der i forslaget til § 50, stk. 2, er foreslået en generel hjemmel til indgåelse af aftaler med aftalelicensvirkning, hvorfor det afgørende er, om den konkrete brug finder sted i overensstemmelse med det i aftalen definerede område.

For at en aftale kan have aftalelicensvirkning, skal det udtrykkeligt fremgå af aftalen, at den har aftalelicensvirkning. Det er ikke nødvendigt, at dette udtryk anvendes direkte i den pågældende aftale, men det skal klart fremgå, at dette er intentionen.

Til stk. 4

Efter forslaget til § 50, stk. 4, stilles der krav om ministeriel godkendelse af de rettighedshaverorganisationer, der ønsker at indgå aftaler med aftalelicensvirkning. Dette svarer til gældende ret, hvor det følger af ophavsretslovens § 50, stk. 3, at det er en betingelse, at de rettighedshaverorganisationer, der ønsker at indgå aftaler med aftalelicensvirkning, godkendes af Kulturministeriet.

Godkendelsen har til formål at forhindre misbrug og at sikre, at der kun godkendes én repræsentativ organisation inden for hver værksart, hvilket udtrykkeligt fremgår af den gældende lovs § 50, stk. 3. Det følger imidlertid allerede af aftalelicensens natur, at der kun kan godkendes én organisation inden for hver værksart, og det forekommer derfor overflødigt at anføre dette i lovtæksten. Forslaget til § 50, stk. 4, indeholder på den baggrund ikke en udtrykkelig bestemmelse herom.

Rettighedshaverorganisationerne godkendes til at kunne indgå aftaler med aftalelicensvirkning på nærmere angivne områder. Det betyder, at rækkevidden af rettighedshaverorganisationernes kompetence fastlægges i ministeriets godkendelser.

Godkendelseskravet får øget betydning i forbindelse med indførelsen af en generel aftalelicens i § 50, stk. 2, idet det er vigtigt at sikre, at der med den videre adgang til at indgå aftaler med aftalelicensvirkning kun godkendes organisationer, der er repræsentative inden for de i aftalerne definerede områder, og at der ikke forekommer overlappende aftaler. Endvidere bør det påses, at der ikke godkendes organisationer på områder, hvor det er muligt at klarere rettighederne på eneretsbasis.

Ansøgning om godkendelse af organisationer, der ønsker at indgå aftaler i henhold til den foreslåede generelle aftalelicensbestemmelse i § 50, stk. 2, vil typisk kunne finde sted i forbindelse med indgåelse af en konkret aftale om en nærmere bestemt udnyttelse.

I lighed med gældende ret følger det af forslaget til stk. 4, 2. pkt., at ministeren kan bestemme, at en godkendt organisation på visse områder skal være en fællesorganisation, som omfatter flere organisationer, der opfylder kravene efter stk. 1 og 2. Med udtrykket »visse områder« er ikke tilsigtet en ændring i forhold til udtrykket »på nærmere angivne områder« i den gældende lov. Bestemmelsen har bl.a. til formål at sikre, at Copydans nuværende sektorer inden for fx undervisningskopiering, erhvervskopiering og kabeltv i det væsentlige kan danne udgangspunkt for Kulturministeriets godkendelse af de organisationer, der skal kunne slutte aftaler med aftalelicensvirkning. Ligeledes kan der på nye udnyttelsesområder være et praktisk behov for at bestemme, at den aftalelicensudløsende organisation skal være en fællesorganisation bestående af flere kategorier af rettighedshavere. Dette er som hidtil af stor betydning for såvel rettighedshavere som brugere, da praktiske hensyn fortsat taler for, at samtlige rettigheder i videst muligt omfang kan klareres gennem én fællesorganisation. En godkendt